

INDRE ØSTFOLD KOMMUNE AVLØP
Postboks 34
1861 TRØGSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mabel Katrine Trovum, 22003589

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Indre Østfold kommune

Indre Østfold kommune har forbedret sin renseseffekt ved Mysen avløpsanlegg og Revaug avløpsanlegg, og overholder renskravene i 2023. Kommunen rapporterer imidlertid fortsatt om store overløpsutslipp på avløpsnett. Mysen avløpsrenseanlegg har avvik fra krav om akkreditert prøvetaking i forurensningsforskriften kap. 14. Vi ser også at Mysen avløpsrenseanlegg er sterkt overbelastet med organisk stoff i rapporteringsåret.

Vi minner om at dersom avvik ved Mysen avløpsrenseanlegg ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene til etterretning.

Kommunen skal betale et gebyr på 15 600 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapportene og årsrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Indre Østfold kommune sitt avløpsnett, Revaug avløpsrenseanlegg, Mysen avløpsrenseanlegg, Revaug slambehandling og Mysen slambehandling.

Avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg

Indre Østfold kommune har brukt fjorårets versjon av skjemaet for årsrapportering. Det er gjort noen endringer i skjemaet i år. Vi minner om at dere må sørge for å laste ned den siste versjonen av skjemaet for årsrapportering fra våre nettsider ved neste års rapportering.

Kommunen har rapportert at avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg har 15 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 44 installerte nødoverløp. Dette er en økning i antall nødoverløp

siden 2022, da det ble rapportert om 34 installerte nødoverløp. Antallet installerte regnvannsoverløp er imidlertid redusert fra 23 til 15 stk.

Dere opplyser om at det er 22 480 innbyggere og 515 fritidsboliger tilknyttet avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg. Dette betyr at det er skjedd en reduksjon på 3 629 i antall tilknyttede innbyggere siden rapporteringsåret 2022. For fritidsboliger har det vært en økning på 130 enheter.

Det er positivt at kommunen har rettet opp mangler tilknyttet rapportering av overløpsdata som ble påpekt ved forrige års rapportering. Dere opplyser om at det er montert overløpsmålere på avløpsnett i løpet av 2023. Dere har rapportert at 302 728 m³ urensset avløpsvann og 317,4 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg i 2023. Det vil si at mengden urensset avløpsvann som er sluppet ut gjennom overløp på avløpsnett utgjør 7,6 % av alt avløpsvann som skulle ha blitt renset ved Revaug avløpsrenseanlegg. Dette er en kraftig økning sammenlignet med 2022 da det ble rapportert om at 125 655 m³ urensset avløpsvann ble sluppet ut gjennom overløp på avløpsnett. På bakgrunn av de store mengdene i overløp tok vi kontakt med kommunen og etterspurte mer informasjon om dette i e-post datert 24.04.2024. Kommunen har i tilbakemelding datert 29.04.2024 beskrevet at hovedårsaken til denne store endringen først og fremst er forbedret rapportering. Kommunen har jobbet med å sammenstille data for å skaffe en bedre og mer helhetlig oversikt over sine overløp. Dette arbeidet har avdekket at tallene som ble rapportert i 2022 var for lave. Riktige tall på vannmengde i overløp på avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg i 2022 opplyses å være 319 141 m³. I tillegg har ekstremværet Hans bidratt til økte overløpsmengder. Flere av kommunenes pumpestasjoner ble i denne forbindelse stående under vann og det var mange pumpestasjoner med jordfeil og kommunikasjonssvikt. Vi forutsetter at kommunen fortsetter arbeidet med å redusere mengden urensset avløpsvann som går i overløp på avløpsnett. Kommunen skriver i årsrapporten at det skal utføres sanering flere steder i løpet av 2024.

Det er planlagt å flytte mottak for septikslam i løpet av 2024, slik at dette slippes på avløpsnett oppstrøms Revaug avløpsrenseanlegg. Kommunen har informert oss om dette i e-post datert 09.02.2023 og spurt om dette vil kreve en utslippstillatelse. Det opplyses om at det ikke skal forekomme andre typer utslipp enn lukt. Vi har derfor formidlet at kommunen må utføre en miljørisikovurdering av luktutslippet i første omgang.

Revaug avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Revaug avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 3 480 212 m³ avløpsvann og at 241 079 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 6,48 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp er større enn hva den var ved fjorårets rapportering (4,77 %). Det er forventet en viss økning i vannmengde som følge av ekstremværet Hans. Vi forutsetter at kommunen fortsetter å gjøre tiltak for å redusere overløpet ved avløpsrenseanlegget.

Dimensjonerende kapasitet for Revaug avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 41 300 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2023 var 33 852 pe (BOF₅).

Revaug avløpsrenseanlegg klarer rensekravet for total fosfor på 90 %, med en beregnet renseeffekt for fosfor på 94 % i 2023. Dette er veldig positivt, siden rensegraden for fosfor har vært lav tidligere (89,56 % i 2022, 86 % i 2021, 83 % i 2020).

Revaug avløpsrenseanlegg klarer også sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR} i rapporteringsåret. Beregnet renseeffekt er 81,43 % for BOF₅ og 82,15 % for KOF_{CR}. Anlegget har tidligere hatt

gjentakende alvorlige avvik på sekundærrensekravet for BOF₅. Statsforvalteren ser svært positivt på at kommunen har utført tiltak som har medført at sekundærrensekravet er overholdt i 2023.

Avløpsnett til Mysen avløpsrenseanlegg

Indre Østfold kommune har rapportert at avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg har 2 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 52 installerte nødoverløp. Det har skjedd en reduksjon i antall installerte overløp siden 2022.

Det er videre rapportert at 50 138 m³ og 27,7 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg i 2023. Dette er en kraftig økning siden 2022, da dere rapporterte at 876 m³ ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet. Også i skjemaet for årsrapportering for Mysen avløpsrenseanlegg skriver kommunen at overløpsmålere er montert. Dette kan forklare noe av økningen i mengden urensset vann i overløp. Videre skriver kommunen i e-posten datert 29.04.2024 at også tallene for vannmengder i overløp på avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg ble rapportert for lavt for 2022. Det reelle utslippet var 10 496 m³. Vi understreker igjen at kommunen må fortsette å prioritere arbeidet med å redusere mengden avløpsvann i overløp på avløpsnettet.

Dere opplyser om at det er 12 693 innbyggere og 9 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg. Det betyr at det er blitt tilknyttet ytterligere 456 innbyggere i løpet av 2023. Vi minner om at så lenge et avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen. Det er også å regne som en økning i ulovlig forurensning som er et brudd på forurensingsloven § 7. Vi forutsetter at det er tilknyttet nye abonnenter fordi Mysen avløpsrenseanlegg overholder rensekraav i 2023, og at kommunen ikke har vært klar over at prøvene for 2023 ikke ville bli godkjent av Norsk Akkreditering.

Mysen avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Mysen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 374 327 m³ avløpsvann og at 34 150 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 2,42 % av alt vann inn til renseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp er noe økt sammenlignet med 2023 da dette utgjorde 2,38 % av alt vann inn til renseanlegget.

Mysen avløpsrenseanlegg overholder rensekraavet for fosfor på 93 % med en beregnet renseeffekt på 94,29 % i 2023. Det er positivt at kommunen har forbedret rensegraden for fosfor.

Sekundærrensekravene for organisk stoff er overholdt i rapporteringsåret med en beregnet årsmidlet rensegrad på 95,26 % på BOF₅ og 91,66 % på KOF_{CR}. Det er ingen enkeltanalyser som ikke oppfyller kravene.

Dimensjonerende kapasitet for Mysen avløpsrenseanlegg er angitt til 9 500 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2023 var 18 345 pe (BOF₅). Mysen avløpsrenseanlegg er altså sterkt overbelastet med organisk stoff. Det er viktig at kommunen ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som kan gjøre at kravene i utslippstillatelsen ikke overholdes.

Dere skriver i skjemaet for årsrapportering at et planlagt tiltak i 2024 er å gjennomføre akkrediterte prøvetakinger. Statsforvalteren har ikke vært kjent med at det ikke er akkreditert prøvetaking ved Mysen avløpsrenseanlegg, og kontaktet derfor kommunen for en bekreftelse per e-post. I e-post datert 12.04.24 skriver kommunen følgende: *Det stemmer at anlegget ikke fikk godkjent akkreditert prøvetaking, da anlegget manglet godkjent overløpsmåling. Norsk Akkreditering var på besøk nå i år og bekreftet at avviket er lukket.* Vi forstår det derfor slik at dette er noe som Norsk Akkreditering påpekte

i løpet av rapporteringsåret, og at dette nå er rettet opp i. At kommunen ikke har utført akkrediterte prøvetakinger i 2023 er et avvik fra forurensningsforskriften § 14-11, der det er fastsatt at virksomheter som utfører prøvetaking skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Revaug avløpsrenseanlegg slambehandling

Indre Østfold kommune har rapportert at dere har mottatt 822 tonn (TS) avløpsslam, og at alt er disponert til jordbruksarealer. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 2 336 tonn (TS).

Analysen på slam ligger under grenseverdiene for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Mysen slambehandling

Indre Østfold kommune har rapportert at dere har mottatt 442,1 tonn (TS) avløpsslam, og at alt er disponert til jordbruksarealer. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 570 tonn (TS).

Dere har rapportert at det i 2023 ble produsert 149 168 normalkubikkmeter biogass, hvorav 23 919 normalkubikkmeter ble faklet og 125 249 normalkubikkmeter ble brukt til interne formål.

Analysen på slam ligger under grenseverdiene for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II). Vi ser at konsentrasjonen av krom i slammet har økt de siste årene.

Vi kan ikke se at det eksisterer noen tillatelse etter forurensningsloven for slambehandlingen ved Mysen avløpsrenseanlegg og Revaug avløpsrenseanlegg. Vi viser til referat fra møte med Indre Østfold kommune den 30.10.2023, der vi informerte om at kommunen må søke om en midlertidig tillatelse for tettbebyggelsen/e der Revaug avløpsrenseanlegg og Mysen avløpsrenseanlegg inngår, frem til nytt felles renseanlegg står klart. Vi understreker at opplysninger om slambehandlingen ved Mysen avløpsrenseanlegg og Revaug avløpsrenseanlegg må inngå i søknaden. Vi viser i den forbindelse til vårt brev datert 19.03.2024, der vi varslet pålegg om å sende inn opplysninger som skal utgjøre søknadsgrunnlaget for midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse i Indre Østfold kommune. Varselet følges opp i egen sak med saksnr. 2022/18638.

Slambehandling er å anse som avfallsbehandling

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dette medfører at dersom et slambehandlingsanlegg har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her:

<https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Resipientovervåking

Indre Østfold kommune har krav i sin utslippstillatelse om å bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Glomma og Hobøl-Vansjø vassdraget.

Vi minner om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført.

Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Konklusjon

Indre Østfold kommune overholder alle rensekrav i 2023. Kommunen rapporterer imidlertid om store overløpsutslipp på avløpsnett. Rapporteringen viser videre at det ikke er tatt akkrediterte prøver ved Mysen avløpsrenseanlegg i 2023. Dette er et brudd på forurensningsforskriften § 14-11 og er å anse som et avvik. Videre er Mysen avløpsrenseanlegg sterkt overbelastet med organisk stoff. Vi minner om at dersom avvik i forbindelse med prøvetakingen ved Mysen avløpsrenseanlegg ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Statsforvalteren er i dialog med Indre Østfold kommune angående nytt felles avløpsrenseanlegg på Revaug, bestående av primær-, sekundær- og tertiærrensning. Det nye anlegget er planlagt å stå ferdig i 2032.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på: <https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på: <https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek: [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken](#).

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Indre Østfold kommune er det gitt en samlet tilbakemelding på 4 egenkontrollrapporter. Dere må betale 3 900 kroner i gebyr for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for slamhåndtering ved hvert av avløpsrenseanleggene, og 3 900 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for hvert avløpsanlegg (renseanlegg med tilhørende avløpsnett). Gebyret vil derfor utgjøre kroner 15 600.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Trovum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent